

Джан Сіаотао (Zhang Xiaotao),
канд. екон. наук, доцент
заступник декана Школи Фінансів ЦУФЕ,

ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ НА ЕКОНОМІКУ КИТАЮ ЯК ЗАСТЕРЕЖЕННЯ СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

Вплив фінансової кризи на китайську економіку поділяється на прямий та опосередкований вплив.

Прямий вплив відображається на фінансовій системі нашої країни, в основному це втрати пов'язані з інвестиціями вітчизняних фінансових установ в іноземні деривативи. Через те, що державні наглядові органи більш суворо обмежували ринок інвестиції вітчизняних установ в іноземні деривативи, до того ж інвестиції окремих установ не були великомасштабними, тому втрати були порівняно незначними і недостатніми, щоб серйозно вплинути на фінансову систему всієї країни. Фінансові операції в основному відбувались у середині країни та незначна кількість за кордоном, тому втрати теж незначні. Крім того, китайський юань не є вільноконвертованою валютою, капіталістичний ринок теж не був відкритим, таким чином була збудована «Велика Стіна» для захисту країни від міжнародних фінансових ризиків.

Опосередкований вплив фінансової кризи, іншими словами, вплив на реальну економіку є значним. Спад світової економіки та зниження зовнішнього попиту, спричинені фінансовою кризою та розповсюдження кризи на національну економіку, орієнтовану на зовнішню торгівлю, все це призвело до загального економічного спаду Китаю.

Китайська економіка є зовнішньо орієнтованою, і експорт має велике значення для економічного зростання. Схильність економічного розвитку до трудоемності товарів експорту призвели до нестачі інноваційних впроваджень підприємств та їх повільного якісного росту. Така схильність у довгостроковій перспективі призведе до втрати балансу економіки, зростання залежності китайської економіки від світового ринку, посилення впливу фінан-

сової кризи Європи і Америки та макроекономічної циклічності на китайську економіку.

Розповсюдження фінансової кризи на реальний сектор економіки спричинили спад світової економіки, особливо наглядним є спад попиту на європейському та американському ринках. З другої половини 2008 року знижується темп макроекономічного росту нашої країни, удар у першу чергу отримали експортно-орієнтовані підприємства. Існують окремі випадки банкрутства через значне зниження іноземного замовлення, що призвело до втрати робочих місць.

2. «Поблажливість» та «суворість» фінансового контролю — питання балансу та регулювання

В процесі розвитку фінансової системи, «поблажливість» та «суворість» контролю — питання балансу. Різні країни різняться між собою економічним рівнем розвитку та способами економічного регулювання.

На початку ХХ ст. економічний контроль держави в США був відносно слабким, який у свою чергу був підсилений після великої економічної кризи (депресії) 1930-х р. Зараз повертаючись назад, ми бачимо, що в останні роки головною ідеєю в державній політиці фінансового контролю є «контролювати якомога менше». Деякі вчені та спеціалісти вважають, що вони змогли охопити суть макроекономічного регулювання. Найбільші дослідники американської економіки, наприклад, лауреат Нобелівської премії 2003 р. Роберт Енгель та нинішній голова Федеральної резервної системи США Бернанке теж висловлювали подібну думку.

3. Багатогранність причин виникнення фінансової кризи на фоні світової економічної сек'юретизації

Вважалося криза виникла в основному через банківську ліквідність. Проте виникають нові проблеми в фінансовій глобалізації та фінансової сек'юретизації.

Починаючи з 70-х років ХХ ст. інновація продуктів, інструментів, інновація ринку, торговельних відносин, послуг та ін. були незліченними. І це призвело до підвищення фінансової ефективності, і стало головною рушійною силою в у світовому фінансовому розвитку. Але проблема зростання фінансових дериватив, проблема етичного ризику спричинені високою доходністю інвес-

тиційних банків та кредитних рейтингових агентств стали очевидними. І одночасно через те, що зацікавлені групування законно проникли в регуляційні органи та саморегуляційні організації, недостатність знань та механізмів впливу контрольних органів, все це призвело до неефективного контролю ризиками.

Регулювання неефективного кредитування у банківській сфері нашої країни можна вважати досить успішним. В останні роки багато банків встановили нормалізовані робочі структури, деякі банки вийшли на фондовий ринок, запозичили системи ринкового моніторингу та ін. На мою думку, банківський сектор у цілому є досить стандартизованим та нормалізованим. Ця сфера відповідає особливостям розвитку китайської фінансової системи.

3. Користь даної фінансової кризи з довгострокової точки зору

Незважаючи на те, що цього разу світова фінансова криза спричинила негативний вплив та удар на китайську економіку, якщо розглядати у перспективі десяти років, а то й більше, можна з впевненістю говорити, що користі більше. Це стосується економічної сфери, фінансової сфери, а особливо — якісно нове бачення та розуміння ризику, зокрема фінансового ризику, з боку китайського уряду та суспільства.

Зараз Китай знаходиться на етапі швидкого економічного та фінансового розвитку. В такій ситуації жага до багатства, нескінченно швидкого розвитку суспільства є важко контролюючими. Нинішня фінансова та економічна криза пред'явила нам картку застереження.

На мою думку, на найближчі 5—10 років це лише на користь фінансовій системі Китаю. Це запобіжить помилок у власному розвитку, зменшить втрат, підвищить ефективність. Це і є так звані «переваги розвиваючих країн».

金融危机对中国经济的影响及对金融监管的启示 张晓涛—中央财经大学金融学院如院长、副教授、 经济学博士

金融危机对中国的金融影响不大，但是对经济的影响很大
金融危机对中国经济的影响分为直接影响和间接影响

直接影响是金融危机对我国金融业的影响，

主要是金融机构投资海外金融衍生品所带来的损失，由于我国监管部门比较严格地限制金融机构投资海外的金融衍生品市场，一些金融机构投资规模不大，损失也相对较小，不足以对中国金融业产生影响。中国的金融业业务主要国内，国外业务少，损失很小。此外，人民币没有实行自由兑换，资本市场也没有对外开放，犹如为防范全球金融风险“修建了一条长长的万里长城”，

金融危机对中国间接影响，即对实体经济的影响将很大。金融危机所引起的全球的经济衰退所带来的外部需求下降，金融危机波及到中国贸易为主的实体经济，造成了中国经济整体出现下滑。

因为中国经济是外向型经济，出口对经济增长具有很强拉动效应。劳动密集型出口导向的经济发展模式导致企业自主创新创新能力较弱，产业升级缓慢，这种模式长期发展的结果是内外需以及内外经济的失衡，中国经济对国际市场依赖度增加，中国经济受到欧美的金融危机和宏观经济周期的影响强烈。

国际金融危机向实体经济的蔓延，导致全球经济的下滑，尤其是欧美市场需求下降十分明显。2008年下半年以来我国宏观经济增速缓减，中国出口导向型企业陆续受到冲击，一些出口企业订单下降甚至倒闭，带来工人失业。

金融监管的“宽”与“严”是一个平衡和调整问题。

在金融发展过程中，监管的“宽”与“严”是一个平衡问题，不同国家因其经济发展水平及调控方式不同有所区别。

20世纪初期美国监管比较放松，1930年的一次大的经济危机以后，就开始加强监管。现在回头看，近些年是美国的金融监管思路是“尽可能少管”。一些学者和管理者认为他们掌握宏观调控的手段。研究美国经济最权威的人，比如2003年，美国的诺贝尔奖获得者叫罗伯特

恩格尔，现在美国的联储主席伯南克在2004年也讲过基本上同样的话。

经济全球化和资产证券化背景下，金融危机诱因多元化

以前所认为的危机主要来自银行流动性问题，一个短期的负债，长期的资产，而且长期不流动了，不匹配。这样容易造成一

些危机的问题。但是，金融全球化和金融证券化出现一些新的问题。

20世纪70年代以来，产品创新、工具创新、市场创新、交易方式创新、服务创新、制度创新等层出不穷，极大地提高了金融效率，成为全球金融业发展的重要推动力。金融衍生品扩大了风险，投资银行以及信用评级机构高利润驱动多带来的道德风险，凸现出来。与此同时监管机构和自律组织被利益集团合法渗透以及监管人员知识手段不足，没能使风险得到有效控制。

我们国内银行业的不良贷款应该说还是控制的比较好。我们这几年很多银行建立了比较正规的公司的结构，有些银行还上了市，引进了市场监管这些体系。银行业整个运作，我自己觉得还是非常规范的，目前我国的监管体系是一行三会这样的监管体系，这一体系是符合中国金融行业发展特点。

从长期看这次金融危机对中国影响是利大于弊

虽然这次全球性的金融危机，对中国的经济产生了不利影响和大的冲击，但如果放在十年甚至是更长时间看，金融危机对中国的经济特别是中国的金融业确实利大于弊。

利弊的判断主要在于中国的经济界、中国的金融界，特别是中国的政府和整个社会对风险的认识，特别是对金融风险的认识有了一个质的转变。

现在中国处在一个高速增长的经济周期，处在一个金融告诉扩张的时期。在这样一个时期，大家的膨胀欲、发展欲是难以控制的。这场经济危机、金融危机给我们很好的敲响了警钟。

我觉得中国的金融业在未来的五到十年内是长期受益的。避免中国金融业发展犯自己错误，少走弯路，减少损失，提高效率，这就是发展中国家在经济发展过程中所具有的「后发优势」。

